

Przemysław Ciszek (red.),
Michał Nocuń, Grzegorz Ziomkowski

**Zatrudnianie cudzoziemców w Polsce
– m.in. z Armenii, Białorusi, Gruzji,
Mołdawii, Rosji, Ukrainy,
państw UE**
(z suplementem elektronicznym)

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2018

Spis treści

I. Procedury legalizujące pobyt i pracę cudzoziemców	9
1. Wprowadzenie	9
2. Ogólne zasady legalizacji pracy w Polsce	10
3. Wybrane przypadki niewymagające legalizacji pracy	13
3.1. Status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej	13
3.2. Zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej	15
3.3. Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej	18
3.4. Zgoda na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej	21
3.5. Ochrona czasowa w Rzeczypospolitej Polskiej	21
3.6. Obywatele UE, EOG i innych państw korzystający ze swobody przeływu osób	22
3.7. Karta Polaka	24
3.7.1. Dla kogo Karta Polaka?	24
3.7.2. Uprawnienia posiadacza Karty Polaka	25
3.7.3. Przyznawanie i unieważnianie Karty Polaka	27
3.8. Pozostałe przypadki	28
3.9. Zwolnienia wynikające z rozporządzenia w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę	30
3.9.1. Pracownicy delegowani na terytorium Polski przez pracodawcę zagranicznego spoza krajów objętych swobodą świadczenia usług	30
3.9.2. Nauczyciele języków obcych	32
3.9.3. Studenci i pracownicy naukowcy (nieposiadający jeszcze zezwolenia na pobyt czasowy)	32
3.9.4. Absolwenci polskich szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych	33
3.9.5. Pozostałe przypadki pracy bez zezwolenia	34
4. Legalizacja pracy obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji, Ukrainy w procedurze uproszczonej – oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi	35
4.1. Kwestie ogólne	35
4.2. Dane zamieszczane w oświadczeniu o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi i obowiązek potwierdzenia zatrudnienia	37
4.3. Załączniki do wniosku o rejestrację oświadczenia	39
4.4. Odmowa wpisania oświadczenia do ewidencji	40
4.5. Zwolnienie z konieczności rejestrowania nowego oświadczenia	41
4.6. Legalizacja pracy po kończącym się okresie oświadczenia	42

5. Zezwolenie na pracę w podmiocie polskim	44
5.1. Informacje wstępne	44
5.2. Termin ważności zezwolenia na pracę	48
5.3. Podmiot upoważniony do złożenia wniosku o zezwolenie na pracę	50
5.4. Zasady wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemca w podmiocie polskim	52
5.5. Dokumenty niezbędne przy uzyskiwaniu zezwolenia na pracę	53
5.5.1. Wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca	53
5.5.2. Załączniki	58
5.6. Odmowa wydania zezwolenia na pracę	63
5.6.1. Przyczyny leżące po stronie pracodawcy	64
5.6.2. Przyczyny leżące po stronie pracownika	66
5.7. Przedłużenie zezwolenia na pracę	67
6. Procedura ubiegania się o zezwolenie na pracę cudzoziemca w związku z pełnieniem funkcji członka zarządu przedsiębiorcy wpisanego do KRS lub spółki kapitałowej w organizacji (typ B)	68
6.1. Informacje wstępne	68
6.2. Warunki do spełnienia	69
6.3. Wymagane załączniki	70
7. Zezwolenie na pracę sezonową – typ S	71
7.1. Kwestie ogólne	71
7.2. Dane zawierane we wniosku	72
7.3. Załączniki do wniosku	73
7.4. Zaświadczenie o wpisie	74
7.5. Moment legalizacji pracy sezonowej	75
7.6. Wpis wniosku o zezwolenie na pracę sezonową – cyklicznie	76
7.7. Treść zezwolenia na pracę sezonową	76
7.8. Wykonywanie pracy innego rodzaju przez cudzoziemca – pracownika sezonowego	77
7.9. Termin ważności zezwolenia na pracę sezonową	77
7.10. Przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową	78
7.11. Zakwaterowanie cudzoziemca – pracownika sezonowego	79
7.12. Uchylenie zezwolenia na pracę sezonową	80
8. Obowiązki podmiotów delegujących cudzoziemców do Polski w celu wykonywania pracy	82
8.1. Informacje wprowadzające	82
8.2. Ustawa o delegowaniu pracowników	83
8.3. Zasada niedyskryminacji pracowników delegowanych do Polski	84
8.4. Odpowiedzialność solidarna wykonawcy	85
8.5. Zadania i uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy	85
8.6. Obowiązki pracodawcy delegującego pracownika na terytorium RP	89
8.6.1. Wyznaczenie osoby pośredniczącej w kontaktach z PIP na terenie Polski oraz osoby upoważnionej do reprezentowania pracodawcy podczas kontroli PIP	89
8.6.2. Oświadczenie o delegowaniu pracowników	89
8.6.3. Obowiązek przechowywania dokumentów	90
8.7. Przepisy karne	91
8.8. Legalizacja pracy	92

9.	Legalizacja pobytu cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce	93
9.1.	Legalizacja pobytu obywateli państw UE	94
9.1.1.	Pobyt do 3 miesięcy	94
9.1.2.	Pobyt powyżej 3 miesięcy	95
9.1.3.	Prawo stałego pobytu	97
9.2.	Legalizacja pobytu obywateli pozostałych państw	99
9.2.1.	Wizy	99
9.2.2.	Zezwolenie na pobyt czasowy	105
10.	Ruch bezwizowy	111
10.1.	Co to jest ruch bezwizowy	111
10.2.	Państwa objęte ruchem bezwizowym	112
10.3.	Ruch bezwizowy a praca	115
11.	Kłopotliwy „stempel”	115
12.	Procedura ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę cudzoziemca	117
12.1.	Wymagane załączniki	118
12.2.	Warunki do spełnienia	119
12.3.	Odmowa wszczęcia postępowania	120
12.4.	Odmowa udzielenia zezwolenia	122
12.5.	Karta pobytu	124
12.6.	Zmiana zezwolenia na pobyt czasowy i pracę	125
12.7.	Zmiana pracodawcy	126
13.	Zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji – „niebieska karta UE”	127
13.1.	Warunki wydania	127
13.2.	Możliwość wprowadzenia limitu liczby udzielanych zezwoleń	129
13.3.	Wymagane załączniki	130
13.4.	Odmowa wszczęcia postępowania przez wojewodę	131
13.5.	Odmowa udzielenia zezwolenia	132
13.6.	Zmiana warunków pracy lub jej utrata	132
13.7.	Zmiana zezwolenia	133
13.8.	Cofnięcie zezwolenia	134
13.9.	Karta pobytu	134
14.	Zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową	135
14.1.	Odmowa wydania zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową	136
14.2.	Cofnięcie zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową	136
15.	Zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (wewnątrz korporacyjne)	137
15.1.	Warunki do spełnienia	139
15.2.	Odmowa wszczęcia postępowania	141
15.3.	Odmowa udzielenia zezwolenia	142
15.4.	Cofnięcie zezwolenia	144
16.	Pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności (mobilność wewnątrz korporacyjna)	145
16.1.	Zasady korzystania z mobilności krótkoterminowej	147
16.2.	Zasady korzystania z mobilności długoterminowej	148

16.3.	Odmowa wszczęcia postępowania w sprawie wydania zezwolenia na pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności długoterminowej	150
16.4.	Odmowa wydania zezwolenia na pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności długoterminowej	151
16.5.	Cofnięcie zezwolenia na pobyt czasowy w celu korzystania z mobilności długoterminowej	152
17.	Skutki powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	153
17.1.	Zakres przedmiotowy i podmiotowy	153
17.2.	Obowiązek kontroli dokumentów przed powierzeniem pracy	154
17.3.	Roszczenia przysługujące cudzoziemcowi	154
17.4.	Odpowiedzialność solidarna głównego wykonawcy oraz podwykonawców	155
17.5.	Odpowiedzialność karna podmiotu powierzającego pracę cudzoziemcowi	156
17.5.1.	Zwykłe powierzanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu w Polsce nielegalnie	156
17.5.2.	Kwalifikowane powierzanie pracy cudzoziemcowi przebywającemu w Polsce nielegalnie	156
17.5.3.	Środki karne	157
17.5.4.	Wyłączenie odpowiedzialności	157
17.5.5.	Tryb orzekania	158
II.	Zagadnienia podatkowe	159
1.	Legalizacja pracy cudzoziemców dla celów podatkowych (PIT) oraz składek ubezpieczeniowych (ZUS i NFZ)	159
1.1.	Wstęp	159
1.2.	PESEL – zasady funkcjonowania i tryb zgłaszania	162
1.3.	NIP – zasady funkcjonowania i tryb zgłaszania	164
1.4.	Zgłoszenie cudzoziemca-pracownika/zleceniobiorcy do ZUS	165
1.5.	Certyfikat rezydencji podatkowej – zasady funkcjonowania i tryb otrzymywania	166
1.6.	Obowiązek meldunkowy cudzoziemców	169
2.	Rezydencja podatkowa cudzoziemca w Polsce	172
2.1.	Wstęp	172
2.2.	Zasady ustalania rezydencji podatkowej z ustawy o PIT	174
2.3.	Ośrodek interesów życiowych cudzoziemca	175
2.4.	Okres pobytu w Polsce w roku kalendarzowym	178
2.5.	Konflikt rezydencji podatkowych w świetle umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	180
2.6.	Podsumowanie	182
III.	Odrębności w zakresie umów i dokumentacji	185
1.	Wprowadzenie	185
2.	Dopuszczalność stosowania umów cywilnoprawnych z cudzoziemcami	185
3.	Język umowy	189
4.	Problematyczne szkolenia BHP, regulaminy itp.	191